

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د
افغانستان د واکمنانو پیژندنه

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا}
پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

Ketabton.com

لیکوال ادريس ساحل صافی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنى {بابا} پوري د
افغانستان د واکمنانو پيژندنه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د
افغانستان د واکمنانو پیژندنه

ډالۍ

هغه کسانو ته چې په خپلو هڅو یې د
افغانستان تاریخ جوړ کړی

او

هغه لیکوالانو ته چې په خپلو هڅو یې
د افغانستان تاریخ لیکلی او نوی نسلونه
یې د تیرو حالاتو څخه خبر کړی دی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

- ستر اعلی حضرت احمد شاه بابا درانی
۱۷۴۷-۱۷۷۳ شپږویشته کاله

- تیمورشاه دورانی ۱۷۷۳-۱۷۹۳ شل کاله

- زمان شاه درانی ۱۷۹۳-۱۸۰۱ اته کاله

- شاه محمود درانی ۱۸۰۱-۱۸۰۴ دری کاله

- شاه شجاع درانی ۱۸۰۴-۱۸۰۹ پنځه کاله

- شاه محمود درانی دوهمه دوره ۱۸۰۹-۱۸۱۸ نهه کاله

- له ۱۸۱۹-۱۸۳۳ افغانستان د جگړې ډگر خوارلس کاله

- دوست محمد خان ۱۸۳۴-۱۸۳۹ پنځه کاله

- شاه شجاع دوهمه دوره ۱۸۳۹-۱۸۴۲ دری کاله

- ستر اتل غازي وزير محمد اکبر خان ۱۸۴۳-۱۸۴۶ دری کاله

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

- دوست محمد خان دوهمه دوره ۱۸۴۶-۱۸۶۳ ولس کاله
- امیر شیرعلی خان ۱۸۶۳-۱۸۶۶ دری کاله
- امیر محمد افضل خان ۱۸۶۶-۱۸۶۷ یو کال
- امیر محمد اعظم خان ۱۸۶۷-۱۸۶۸ یو کال
- امیر شیرعلی خان دوهمه دوره ۱۸۶۸-۱۸۷۸ لس کاله
- امیر محمد یعقوب خان ۱۸۷۸-۱۸۷۹ یو کال
- امیر محمد ایوب خان ۱۸۷۹-۱۸۸۰ یو کال
- سردار اعلیحضرت غازی امیر عبدالرحمن خان ۱۸۸۰-۱۹۰۱
یو ویش کاله
- امیر حبیب الله خان ۱۹۰۱-۱۹۱۹ اتلس کاله
- غازی شاه امان الله خان ۱۹۱۹-۱۹۲۹ لس کاله
- امیر عنایت الله خان ۱۹۲۹ د جنوری میاشت
- حبیب الله کلکانی جنوری تر اکتوبر ۱۹۲۹ نهه میاشتی
- محمد نادر شاه خان ۱۹۲۹-۱۹۳۳ څلور کاله
- محمد ظاهر شاه ۱۹۳۳-۱۹۷۳ څلویښت کاله

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

- اعلیٰ حضرت شهید سردار محمد داود خان ۱۹۷۳-۱۹۷۸ پنځه
کاله

- نور محمد ترکی ۱۹۷۸-۱۹۷۹ یو کال

- حفیظ الله امین ۱۹۷۹ درې میاشتې
بیرک کارمل ۱۹۷۹-۱۹۸۶ شپږ کاله

- شهید داکتر نجیب الله احمدزي ۱۹۸۶-۱۹۹۲ شپږ کاله

- حضرت صبغت الله مجددی ۱۹۹۲ دوه میاشتې

- استاد برهان الدین ربانی ۱۹۹۲-۱۹۹۶ څلور کاله

- ملا محمد عمر ۱۹۹۶-۲۰۰۱ پنځه کاله

- حامد کرزی ۲۰۰۱-۲۰۱۴ دیارلس کاله

- ډاکتر محمد اشرف غنی احمدزي ۲۰۱۴- تر اوسه.

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

احمد شاه دراني {بابا}

احمد شاه د زمان خان زوی او د دولت خان لمسی و په قوم دراني سدوزی و مور یی زرغونه نومیده احمد شاه په ۱۷۲۲ م کال په هرات کی زیږیدلی دی پلار یی د هرات واکمن و د نادر افشار د مړینې وروسته په ۱۷۴۷ م کال د افغانستان پاچا شو د شیر ویش کاله واک وروسته په ۱۷۷۳ م کال په کندهار کې وفات شو د هغی د مرګ وروسته د هغه خوی تیمور شاه واک ته ورسید احمد شاه د پښتو ژبی شاعر و د ډهلی پوری سیمو باندی یی واکمنی وه د پاچا کیدو مخکی عسکر و ۸ زامن یی درلودل مشر خوی سلیمان او دوهم تیمورشاه نومیده د پانی پت جګړه یی مشهوره جګړه ده چی په ۱۷۶۰ م کال ترسره شوه او مرهټیانو ته یی په کی ماتې ورکړه افغانان یی په اتفاق کړل د خراسان نوم یی په افغانستان بدل کړ ټوټه ټوټه افغانستان یی یو خای کړ د عسکرو شمیر یی یو لک ته رسیده د افغانستان لپاره یی زیات کارونه ترسره کړل او افغانانو د بابا لقب ورکړ په تخت به نه کیناسته او لونگی به یی ترله

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

تیمور شاه

تیمور شاه د احمد شاه خوی او د زمان خان لمسی و په قوم درانی
سدوزی و په ۱۷۴۸م کال مشهد کې زیږیدلی و پلار یی د افغانستان
خه تر ډهلی پوری واکمن و د احمد شاه د مړینې وروسته په افغانستان
اوهنډ واکمن شو د شل کاله واک وروسته په ۱۷۹۳م کال کابل کې ومړ
د هغی د مرگ وروسته د هغی خوی زمان خان واک ته ورسید تیمور
شاه د دری ژبی شاعر و د ډهلی پوری سیمو باندی چی احمد شاه نیولی
وی واکمن و د پاچا کیدو مخکی شهزاده و د هرات والی و او ولیعهد هم
و د افغانانو نه خوښیده د همدی له امله یی پایتخت کابل ته راوړ ۲۴
زامن یی و مشر خوی یی همایون او کشر شاه شجاع و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

زمان خان

زمان خان د تیمورشاه خوی او د احمد شاه
لمسی و په قوم درانی سدوزی و په ۱۷۷۰م کال
هرات کې زیږیدلی و د تیمور شاه د وفات
وروسته په ۱۷۹۳م کال د افغانستان پاچا شو د
اته کاله واکمني وروسته په ۱۸۰۱م کال د شاه
محمود لخوا وړوند شو او په ۱۸۴۴م کال
هندوستان کې وفات شو د ایران او پنجاب سره
جگړې د هند کمپنی لخوا د هندوستان د ځینو
سیمو نیول د تیمور شاه زامنو کې تر ټولو تکړه
کس همدا و خو د ورونو د مخالفت له امله یی
کوم خدمت ونکړ همایون په کندهار یرغل وکړ
ده هم همایون ونيو او وړوند یی کړشاه زمان ته
ایران او برتانیه یو ځای شوی و او وروڼه یی
ورسره د واک په سر په جگړه اخته کړل

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

شاه محمود

شاه محمود د تیمور شاه خوی او د احمدشاه لمسی
و په قوم سدوزی دورانی و په ۱۷۶۹م کال په
هرات کې زیږیدلی و په ۱۸۰۱م کال یی شاه
زمان ږوند کړ او واک یی تر لاسه کړ د دری
کاله واک وروسته په ۱۸۰۴م کال ورڅخه شاه
شجاع پاچاهی و نیوله د یو ځل بیا په ۱۸۰۹م کال
د شاه شجاع څخه د افغانستان واکمنی تر لاسه
کړه د نهه کاله واکمنی وروسته په ۱۸۱۸م کال
کورنی جگړه پیل شوه او د د پاچاهی په کې ختمه
شوه په ۱۸۲۹م کال وفات شو د پاچا کیدو مخکی
شهزاده د هرات حاکم و د شاه زمان سره یی
مخالفت وکړ ایران ته یی پناه وړی وه ایران د شاه
زمان خلاف راوپارو او د فتح خان په مرسته یی
شاه زمان مات کړ د شاه شجاع څخه چې یی کله
ماتی و خوړه هند ته وتښتید او وروسته بیا د
انگریز او فتح خان په مرسته یی شاه شجاع مات
کړ او د افغانستان واک یی تر لاسه کړ

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

شاه شجاع د تیمور شاه خوی او د احمدشاه لمسی
و په قوم سدوزی دورانی و په ۱۷۸۵م کال کابل
کې زیږیدلی و پلار یی د افغانستان پاچا و په
۱۸۰۴م کال کې یی د شاه محمود څخه واک
ترلاسه کړ د پنځه کاله واک وروسته په ۱۸۰۹م
کال د شاه محمود څخه یی ماتی وخوره او هند ته
وتښتید په ۱۸۳۹م کال یی بیا د رنجیت سنگ او
انگریزانو په مرسته د دوست محمد خان څخه
واک ترلاسه کړ په ۱۸۴۲م کال د نواب زمان
خان خوی شجاع الدوله لخوا ووژل شو او وزیر
محمد اکبر خان د افغانستان پاچا شو شاه شجاع د
پاچا کیدو مخکې د کشمیر والی و دا پرمختګ
خوښونکی انسان و د انگریز سره یی د لومړی
ځل لپاره د سولی تړون لاسلیک کړ د د سند هغه
سیمې و نیولې چې بغاوت په کې شوی و دوه کاله
کورنیو جګړو په سر راخیستی و کله چې هند ته
وتښتید وروسته یی د انگریزانو او سکانو سره
تړونونه وکړل دکال دوه لکه افغانی او پنځه زره
لښکری به انگریزانو ته ورکوي د کشمیر تر
خیبر پوري سیمې یی پرېښودی په افغانستان کې

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

يو انگریزی هیأت او انگریزی لښکری به
اوسیری د انگریزانو په مرسته یی د افغانستان
واک تر لاسه کړ او افغانستان ته یی انگریزان
داخل کړ د واک حرص هغه په افغانانو کې زیات
و شرموو وروسته په خپل کړی کار پښیمانه شو
په ۱۸۴۲م کال یی د انگریز سره د جگړی لپاره
لښکر برابر کړ خو د بالاحصار څخه د لښکر په
لور روان و چی د شجاع ادوله د خپل لښکر سره
پری برید وکړ او ووژه د ملا عاشق څخه یی کوه
نور الماس واخیستل او هغه یی ووژه

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

امير دوست محمد خان {امير کبير}
امير دوست محمد خان د پاينده خان خوي و او د
يحي خان لمسي و په قوم بارکزي و په ۱۷۹۳م
کال قندهار کې زيږيدلی و په ۱۸۳۴م کال يي
واک تر لاسه کړ د څلور کاله واک وروسته په
۱۸۳۹م کال ورڅخه شاه شجاع پاچاهي تر لاسه
کړه بخارا ته لاړ وروسته د شاه شجاع خلاف د
جگړې لپاره راغلی ماتي يي و خوړه انگریزانو ته
يي ځان تسليم کړ انگریزانو په هند کې د ځان
سره نظر بند کړ په ۱۸۴۶م کال د هند څخه
راغلی او په کابل کې پاچا شو د اووه لس کاله
واک وروسته په ۱۸۶۳م کال په هرات کې مړ شو
او پر ځای يي امير شيرعلي خان د افغانستان پاچا
شو امير دوست محمد خان د پاچا کيدو مخکې د
رنجيت سنگ سره جگړې کولې امير دوست
محمد خان شل وروڼه شپاړس ميرمنې دوه
پنځوس اولادونه يي درلودل د په ۱۸۵۵م
او ۱۸۵۷م کال د جمرود په نامه دوه تر وڼونه د
انگریزانو سره لاسليک کړل چې له مخې به يي د
يو بل سره مرسته کوي

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

غازی وزیر محمد اکبر خان

وزیر محمد اکبر خان د امیر دوست محمد خان
خوی او د پاینده خان لمسی و په ۱۸۱۶م کال
زیریدلی و پلار یی د افغانستان امیر و په ۱۸۴۳م
کال د شاه شجاع د وژل کیدو وروسته د افغانستان
پاچا شو د انگریزانو سره یی کابل کې جگړه
وکړه د شپاړسوه انگریزی لښکر څخه یواځی یو
کس وتبستید او نور ووژل شول تر دری کاله واک
وروسته کله چی امیر دوست محمد خان د هند
څخه کابل ته راغی د هم واک هغه ته پرېښود په
۱۸۴۶م کال مزار شریف کې وفات شو د پاچا
کیدو مخکی وزیر و انگریزانو ته یی سرسخته
ماتی ورکړه

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

امير شيرعلي خان

امير شيرعلي خان د امير دوست محمد خان خوي او د پاينده خان لمسي و په قوم بارکزي و مور يي بي بي خديجه نومیده ميرمن يي عايشه نومیده په ۱۸۲۵م کال زيږيدلي و پلار يي د افغانستان امير و د امير دوست محمد خان د مرگ وروسته په ۱۸۶۳م کال د افغانستان امير و ټاکل شو د دري کاله واک وروسته په ۱۸۶۶م کال د عبد الرحمن خان او محمد اعظم خان لخوا ماتي وخوړه امير شيرعلي خان په ۱۸۶۸م کال بيرته محمد اعظم خان ته ماتي ورکړه او د لس کاله واک وروسته په ۱۸۷۸م کال په مزار شريف کي وفات شو د هغي د مرگ وروسته يعقوب خان واک ته ورسيد امير شيرعلي خان د پاچا کيدو مخکي د هرات حاکم د کندهار حاکم او وليعهد و د افغانستان لومړی پاچا و چي پتلون او دريشی يي واغوسته په چوکي او ميز به يي ډوډی خوړه عصبی سړی و سگرت يي څښل او د انگریزانو يي ډيره کرکه درلوده د روسی سره يي په شمال کي سرحدونه وټاکل لومړی ځل لپاره د حربی بنوونځی او يو ملکي بنوونځی جوړ شو د شمس النهار اخبار خپور شو د چاپ ماشين افغانستان ته راوړل شو روزل شوی فوځ جوړشو د بيلا بيلو وزارتونو لپاره د کدر ورکسان وگومارل شو افغانستان يي په پنځه ولايتونو کابل ولايت کندهار ولايت هرات ولايت افغانی ترکستان او فراه ولايتونو وويشه د خپل خوي چي دولس کلن و وليعهد ټاکلی و په دې کار تری يعقوب خان خپه شو يعقوب خان يي بندي کړ

ليکوال ادريس ساحل صافي

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر محمد افضل خان

امیر محمد افضل خان د امیر دوست محمد خان خوی او د پاینده
خان لمسی و په قوم بارکزی و په ۱۸۱۱م کال زیږیدلی و پلار یی د
افغانستان امیر و د امیر شیرعلی خان سره یی جگړه وکړه ماتې یی
و خوره او زندانی شو د د خوی عبدالرحمن خان او ورور یی محمد
اعظم خان شیرعلی خان ته ماته ورکړه دا یی د زندانه راوویست او په
۱۸۶۶م کال یی د افغانستان پاچا کړد یو کال واک وروسته په ۱۸۶۷م
کال د ورپیښی ناروغی له امله وفات شو د هغی د مرگ وروسته د هغه
ورور محمد اعظم خان واک ته ورسید محمد افضل خان د پاچا کیدو
مخکې د زرمتم او کټوازو مشر و شهزاده هم و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر محمد اعظم خان

امیر محمد اعظم خان د امیر دوست محمد خان
خوی او د پاینده خان لمسی و په قوم بارکزی و
موری د ملا صادق خور وه په ۱۸۲۰م کال
افغانستان کې زیږیدلی و پلاری د افغانستان
امیر و په ۱۸۶۷م کال د امیر محمد افضل خان د
مرگ وروسته د افغانستان پاچا شو د یو کال واک
وروسته امیر شیرعلی خان ترې واک ترلاسه کړ
دا ایران ته وتښتید او په ۱۸۶۹م کال په ایران کې
وفات شو د پاچا کیدو مخکې شهزاده او د لوگر
حاکم و د امیر شیرعلی خان څخه یی د امیر
عبدالرحمن خان په مرسته واک ترلاسه کړ او
امیر محمد افضل خان ته یی ورکړ په خپله
پاچاهۍ کې یی سید جمال‌الدین افغان لومړی معاون
ټاکلی و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر محمد یعقوب خان

امیر محمد یعقوب خان د امیر شیرعلی خان خوی
او د امیر دوست محمد خان لمسی و په قوم
بارکزی و په ۱۸۴۹م کال افغانستان کی زیږیدلی
و پلاری د افغانستان امیر و د شیرعلی خان د
مرگ وروسته د زندان څخه راوویستل شو او په
۱۸۷۸م کال پاچا شو د یو کال واک وروسته په
۱۸۷۹م کال استعفا ورکړه هند ته لاړ او ایوب
خان پاچا شو په ۱۹۲۳م کال هند کی وفات شو د
پاچا کیدو مخکی د هرات والی و تکره او
جنگیالی و په ۱۸۷۴م کال د امیر شیرعلی خان
لخوا بندی شو کله چی د زندان راووت زهني
ناروغی پیدا کړی وه د انگریزانو سره یی د
گندمک معاهده لاسلیک کړه

غازی محمد ایوب خان { د میوند فاتح }

لیکوال ادريس ساحل صافی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

غازی محمد ایوب خان د امیر شیرعلی خان خوی او د امیر دوست محمد خان لمسی و په قوم بارکزی و مور یی مومند نومیده په ۱۸۵۷م کال کابل کې زیږیدلی و پلار یی د افغانستان امیر و د یعقوب خان څخه وروسته په ۱۸۷۹م کال د افغانستان پاچا شو د یو کال واک وروسته تری عبدالرحمن خان پاچاهی و نیوله دا برتانوی هند ته لاړ په ۱۹۱۴م کال په لاهور کې وفات شو او پېښور کې ښخ شو د پاچا کیدو مخکې د انگریزانو سره په میوند کې د جنگ قومنده د د په لاس کې وه او د هرات حاکم هم تیر شوی و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

امير عبدالرحمن خان {ضياء الملة والدين}

امير عبدالرحمن خان د امير محمد افضل خان خوی او د امير دوست محمد خان لمسی و په قوم بارکزی و د کال ۱۸۴۰م او ۱۸۴۴م کالو تر منځ زيږيدلی و پلار یی د افغانستان امير و د محمد يعقوب خان څخه یی په ۱۸۸۰م کال واک تر لاسه کړ د يويشت کاله واک وروسته په ۱۹۰۱م کال کابل کې وفات شو د هغه د مرگ وروسته د هغی خوی حبيب الله خان د افغانستان پاچا شو د ديورند معاهده یی د انگریزانو سره لاسلیک کړه د کافرستان ولایت یی ونيو او د نورستان په نوم یی یاد کړ د ديورند تر کرښی پوری یی واکمنی وه د واک مخکی په بخارا سمرقند او تاشکند کې د روسی د نظارت لاندی اوسیده مرکزی حکومت یی جوړ کړ بغاوتونه یی ختم کړل د استخباراتو اداره یی جوړه کړه غلو لوتمارانو او هغه خلک چې د قانون یی سرغړاوی کوو سختی سزاگانې یی ورکړی

امير حبيب الله خان {سراج الملة والدين}

ليکوال ادريس ساحل صافی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر حبیب الله خان د امیر عبدالرحمن خان خوی او د امیر محمد افضل خان لمسی و په قوم بارکزی و پیری زیاتی بنځی یی کړی وی په کال ۱۸۷۲م د ازبکستان په تاشکند کې زیږیدلې دی پلار یی د افغانستان امیر و د خپل پلار د مړینې وروسته په ۱۹۰۱م کال د افغانستان امیر شو د اتلس کاله واک وروسته په ۱۹۱۹م کال د لغمان په کله گوش کې ووژل شو د هغه د وژل کیدو وروسته د هغی خوی امان الله خان د افغانستان پاچا شو امیر حبیب الله خان د پاچا کیدو مخکی شهزاده و د ډیورند پوری سیمو باندی واکمن و لومړی ورځپاڼه د سراج الاخبار په نامه د د په وخت کې نشر شوه لومړی نړیوال جنگ د د په وخت کې ترسره شو د افغانستان بی طرفه اعلان کړ د لومړی ځل لپاره موټر افغانستان ته راوړل شو کابل کې د هند موقت حکومت جوړ شو

غازی امیر امان الله خان { د ازادی اتل }

لیکوال ادريس ساحل صافی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

غازی امیر امان الله خان د امیر حبیب الله خان خوی او د امیر عبدالرحمن خان لمسی و په قوم بارکزی و مور یی ملکه سلطان بیگم او میرمن یی ثریا نومیده په ۱۸۹۲م کال د کابل په پغمان کې زیږیدلی و پلار یی د افغانستان امیر و د خپل پلار د مرگ وروسته په ۱۹۱۹م کال پاچا شو د لس کاله واک وروسته په ۱۹۲۹م کال استعفا ورکړه او د ورور عنایت الله خان د افغانستان پاچا شو امان الله خان ایټالیی ته لاړ په ۱۹۶۰م کال د سوزرلنډ د زوریخ په یو روغتون کې وفات شو او د ننګرهار جلال اباد ښار کې ښخ شو د پاچا کیدو مخکې شهزاده و د افغانستان خپلواکي یی تر لاسه کړه مرکه د پښتو په نوم یوه غونډه یی جوړه کړه اساسی قانون یی جوړ کړ راډیو افغانستان ته راوړل شوه په زیاتو پرمختیایی پروژو کار پیل وکړ هلکان او انجونی یی ترکی ته د لوړو زده کړو لپاره واستولی د ښځو لپاره یی ښوونځی جوړ کړل اروپا ته لاړ هلته یی د ډیرو هیوادونو سره اقتصادي تړونونه لاسلیک کړل او داسی نور زیات کارونه یی ترسره کړل سرکونه یی جوړ کړل

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر عنایت الله خان {معین السلطانه}

امیر عنایت الله خان د امیر حبیب الله خان خوی
او د امیر عبدالرحمن خان لمسی و په قوم
بارکزی و مور یی جمال بیگم نومیده په ۱۸۸۸م
کال په کابل کې زیږیدلی و پلار یی د افغانستان
امیر و د خپل ورور امان الله خان د استعفا
ورکولو وروسته په ۱۹۲۹م کال پاچا شو د دری
ورځو پاچاهي وروسته حبیب الله کلکانی کابل
محاصره کړ ده هم استعفا ورکړه او د ایران
تهران ته لاړ په ۱۹۴۶م کال په تهران کې وفات
شو د پاچا کیدو مخکې شهزاده و غوره اخلاق یی
درلودل د رشوت نه اخیستلو باندی مشهور و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

حبيب الله کلکانی { بچه سقاو، خادم دين الرسول
الله، عيار خراسان }

امير حبيب الله کلکانی د عبد الرحمان خوی دی
تاجک و دوه ميرمنی يی درلودی چې بی بی
سروری سنگری او بی نظیر نومیدی په ۱۸۹۰م
کال کابل کې زيږيدلی و د امان الله خان دپاچاهي
د ختمولو لپاره يی جگړه شروع کړه په ۱۹۲۹م
کال د عنايت الله خان د استعفا وروسته واک
ترلاسه کړ د نهه میاشتو واک وروسته د نادرشاه
لخوا په ۱۹۲۹م کال کابل کې ووژل شو امير
حبيب الله خان د پاچا کیدو مخکې غلا کوله پلار
یې په سقاو مشهور و افغانستان يی د تباهي کندی
ته وارتوو خلکو ته يی مالیې معاف کړی د
انگریز سفارت څخه بغیر نور ټول سفارتونه يی
وتړل او ډیر زیات خلک يی ووژل امان الله خان
هڅه وکړه چې سوله ورسره وکړی خو ونشوه

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر نادرشاه

امیر محمد نادرشاه د یوسف خان خوی او د یحی
خان لمسی و په قوم بارکزی و په ۱۸۸۳م کال د
هند په دهرادون کې زیږیدلې و د حبیب الله
کلکانی څخه یې په ۱۹۲۹م کال حکومت ترلاسه
کړ د څلور کاله واک وروسته په ۱۹۳۳م کال د
عبدالخالق په نوم د یو محصل لخوا په کابل کې د
توپانچې په واسطه ووژل شو د هغې د مرګ
وروسته د هغې خوی ظاهر شاه واک ته ورسید
د پاچا کیدو څخه مخکې د امان الله خان په وخت
کې د جنګ وزیر و د کابل ښار یې پاک کړ د
پرمختګ هڅې یې شروع کړې د ازادۍ په جنګ
کې سپه سالار و ډیر تکړه سړی و افغانستان ته
یې زیات خدمت ترسره کړ

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر محمد ظاهر شاه {د ملت بابا}
امیر محمد ظاهر شاه د امیر نادر شاه خوی او د
یوسف خان لمسی و په قوم بارکزی و میرمن یی
ملکه حمیرا نومیده په ۱۹۱۴م کال کابل کې
زیدلی و د پلار د مرگ وروسته یی په
۱۹۳۳م کال د ۱۹ کالو په عمر پاچا شو د
خلوینت کاله واک وروسته په ۱۹۷۳م کال د
داود خان لخوا پری هغه وخت کودتا وشوه چی دا
په ایټالیا کی و د هم استعفا ورکړه او په ایټالیا کی
میشته شو د حامد کرزی په وخت کی کابل ته
راغلی او په ۲۰۰۷م کال کابل کې وفات شو د
پاچا کیدو مخکی شهزاده و دویم نړیوال جنگ د د
په وخت کی ترسره شو چی افغانستان ځان بی
طرفه اعلان کړ د د پاچاهۍ کی زیات امنیت و
دموکراسی هم وه پاکستان د د په وخت کی جوړ
شو د ایران سره د اوبو ستونزه د د په وخت کی
د موسی شفیق لخوا حل شوه زیات د برېښنا بندونه
سرکونه فابریکی او نوری پراختیایی پروژي
ترسره شوی خو د د په حکومت کی قحطی ډیره
وه

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

ولسمشر محمد داود خان
ولسمشر محمد داود خان د عزیز خان خوی او د
یوسف خان لمسی و په قوم بارکزی و میرمن یی
زینب نومیده په ۱۹۰۹م کال کابل کې زیږیدلی و
په ۱۹۷۳م کال یی په امیر محمد ظاهر شاه کودتا
وکره او واک یی تر لاسه کړ د پنځه کاله واک
وروسته په ۱۹۷۸م کال پری د خلق دموکرات
ګوند لخوا کودتا وشوه او په ارګ کې ووژل شو
د ولسمشر کیدو مخکې د دفاع وزیر او
صدراعظم و اووه اولادونه یی درلودل خالد،
عمر، ویس، زرلبنته، تورپیکي، شینکي او
درخانی نومیدل د د واک په وخت کې د لومړي
حل لپاره انتخابات رامنځته شو امنیت ډیر ښه و
زیاتي اقتصادي او پراختیایي پروژو باندی کار
پیل شو خلکو ته د دموکراسی اجازه ورکړل شوه
د روس او امریکي دواړو سره یی اړیکي پاللی د
داود پاچاهی د افغانستان تر ټولو غوره پادشاهی
یادیری داود خان عصبی سړی و د پښتونخوا
غوښتونکي و او د پښتونخوا تر لاسه کولو لپاره
یی هڅی کولې په اخر کې د برژنیف سره لفظی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

شخړه وکړه ویل به یی زه روسی سگریټ په
امریکایی اور لیتر بلوم د د په وژل کیدو کې د
روسی لاس و د دې د وژل کیدو وروسته په
افغانستان کې انقلاب رامنځته شو چې تر اوسه
روان دی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

نور محمد ترکي

نور محمد ترکي د خاتم افغان کمالی حوی دی په قوم نوکندي دی مور یی سعیده طوسانی نومیری دري میرمنې یی درلودی راضیه حسنیه او عالیه نومیدی په ۱۹۱۷م کال په غزنی کې زیږیدلی و په ۱۹۷۸م کال یی په داود خان کودتا وکړه او واک یی تر لاسه کړ د یو کال واک وروسته په ۱۹۷۹م کال د حفیظ الله امین لخوا په کابل کی ووژل شو د پاچا کیدو مخکی لیکوال و او د حزب دموکرات خلق افغانستان مشر و تاج محمد او نسیم یی زامن و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د
افغانستان د واکمنانو پیژندنه

حفیظ الله امین

حفیظ الله امین د حبیب الله خوی و په ۱۹۲۱م کال
کابل کې زیږیدلی و پلار یې د زندان مشر و په
۱۹۷۹م کال یې په نور محمد تره کې کودتا وکړه
او واک یې تر لاسه کړ د دری میاشتو پاچاهۍ
وروسته کابل کې ووژل شو او بیرک کارمل
واک ته ورسید د پاچا کیدو مخکې د خلق
دموکرات ګوند غړی و معلم د ښوونځی مدیر او
وروسته د یو امریکایی موسسې سره کار کوو په
بورس کې امریکې ته لاړ هلته یې لوړې زده
کړې وکړې د دې په وخت کې هم انقلاب و د دی
وژل کیدو سره سم روسانو په افغانستان حمله
وکړه

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

ببرک کارمل

ببرک کارمل د محمد حسین خان خوی او د محمد
هاشم لمسی و په قوم تاجک و په ۱۹۲۹م کال
کابل کې زیږیدلی و پلار یې د پکتیا والی و په
۱۹۷۹م کال د حفیظ الله امین د وژل کیدو
وروسته د روسانو لخوا د افغانستان پاچا وټاکل
شو د شپږ کاله واک وروسته د روسانو لخوا د
واک لرې شو او نجیب یې پر خای وټاکل شو په
۱۹۹۶م کال په مسکو کې وفات شو او د حیرتانو
کې خښ شو د پاچا کیدو مخکې د پرچمیانو گوند
مشر د صدراعظم مرستیال او سفیر و دا د
روسانو سره یو خای راغلی روسانو ته ډیر
وفاداره و ډیر پښتانه یې ووژل مشروبات یې
څښل د دویم شاه شجاع په نوم یادیده د واک
حریص و مکار او فریبگر انسان و افغانستان یې
د تباهی سره مخ کړ په اولادونو یې روسی
نومونه ایښی و د خلق دموکرات گوند سره یې
خرابی اړیکې درلودی یو خل بندی شوی و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

ډاکټر نجیب الله احمدزی

ډاکټر نجیب الله احمدزی د اختر محمد خوی و په قوم احمدزی و په ۱۹۴۷م کال پکتیا کې زیږیدلی و په ۱۹۸۶م کال د ببرک کارمل د استعفا وروسته د افغانستان پاچا شو د شیر کاله واک وروسته په ۱۹۹۲م کال کې پاچاهۍ ږنګه شوه او صبغت الله مجددي د افغانستان پاچا شو نجیب الله په بین المللی کې پناه واخیسته په ۱۹۹۶م کال د طالبانو حکومت لخوا په زور د بین المللی دفتر څخه راوویستل شو او کابل کې اعدام شو د پاچا کیدو مخکې د حاد ریس د خلق دموکرات ګوند ویاند په ایران کې سفیر او ډاکټر و دا چې کله د حاد ریس و زیاتې ډله یزې وژنې وشوې خو د پاچاهۍ په وخت کې یې د سولې لپاره هلې ځلې کولې روسان یې مجبور کړل چې د افغانستان څخه ووځي د ډیورنډ کرښې د نه لاسلیکولو په بدل کې اعدام شو په وروستیو کې یې زیات کارونه ترسره کړل سیاسي بندیان یې ازاد کړ یو طرفه اوربند یې اعلان کړ بیرته افغانستان ته پنځه میلیونه مهاجر راستانه شو دموکراسی ته یې

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

خاص ځای ورکړ د وسلو ټولولو کمپاین یی
شروع کړ نوی اساسی قانون یی جوړ کړ او
داسی نور زیات کارونه یی ترسره کړل درې
لورگانی یی درلودی هیلې ، اونی او موسکا
نومیدی په ډیر بد ډول کابل کې اعدام شو دوه ځل
بندي شوی هم و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

صبغت الله مجددي

صبغت الله مجددي د محمد معصوم مجددي ځوی
و په ۱۹۲۵م کال کابل کې زيږيدلی و د مجددي د
کورنۍ څخه و په ۱۹۹۲م کال د مجاهدينو د
تړون د مخي او د نجيب د حکومت د راپارزولو
وروسته پاچا شو د دوو مياشتو واک وروسته يې
واک برهان الدين رباني ته پرېښود او په ۲۰۱۹م
کال کابل کې وفات شو د پاچا کيدو مخکې د
مجاهدينو قومندان و د روسانو خلاف يې جهاد
کولو د حامد کرزي په وخت کې د مشرانو جرگې
مشر و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

برهان الدين رباني

برهان الدين رباني د محمد يوسف خوي و په قوم
تاجک و په ۱۹۴۰م کال بدخشان کې زيږيدلي و
په ۱۹۹۲م کال د صبغت الله مجددي واک
پريښودو وروسته د افغانستان پاچا شو د څلور
کاله واک وروسته تري واک ملا محمد عمر
ترلاسه کړ په ۲۰۱۱م کال کابل کې په ځانمرگي
بريد کې ووژل شو د پاچا کيدو مخکي د
مجاهدينو قومندان و او د جمعيت اسلامي مشري
يې کوله د ځوانانو د نهضت مشر و د د په وخت
کې د مجاهدينو خپل منځي جگړي وي فساد زيات
شوي و دري اولادونه لري شجاع الدين ، صلاح
الدين او فاطمه نوميري په ۲۰۰۱م کال بيا د
افغانستان واک ترلاسه کړ خو د لنډي مودې لپاره
او بيرته يې واک حامد کرزي ته پريښود پنځه
کاله ولسي جرگه کې د بدخشان د خلکو استازي
و وروسته يې د سولي راوستو لپاره هلي ځلي
کولي او د سولي لار کې شهيد شو د سولي عالي
شورا مشر و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد
ملا محمد عمر د غلام نبی خوی و په قوم
هوتک و په ۱۹۵۹م کال کندهار کې زیږیدلی و
پلار یی عالم و په ۱۹۹۶م کال یی د برهان الدین
ربانی څخه واک تر لاسه کړ د ۵ کاله واک
وروسته په ۲۰۰۱م کال د امریکې او نړیوالو
ځواکونو له لوری په افغانستان حمله وشوه او
حامد کرزی پاچا شو په ۲۰۱۵م کال د پاکستان
کراچۍ کې وفات شو د پاچا کیدو مخکې ملا او
مجاهد و د د په وخت کې افغانستان کې فساد له
منځه لاړ جگړه کابو شوه اسلامي قانون نافذ شو
خو حکومت یی یواځې څو هیوادونو په رسمیت
وپېژنده بین المللی د افغانستانه ووته ډاکټر نجیب
یی اعدام کړ د اسلام په نامه ځینی کارونه ترسره
شو چې د دوی نوم یی بدنام کړ په بنځو یی د زده
کړو بندیز ولگوو دموکراسی یی ختمه کړه عالم
و اوسامه بن لادن ته یی افغانستان کې پناه ورکړه
چې د طالبانو د حکومت د پرځیدو لامل شوه د
پاکستان ISI او عربستانی خلک امریکایی
استخبارات او نور استخبارات یی په حکومت کې

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د
افغانستان د واکمنانو پیژندنه

حای نیولی و د واک ختمیدو وروسته یی د
امریکا او افغان حکومت سره جگړه پیل کړه

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غني {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

جمهور ريس حامد کرزي
ولسمشر حامد کرزي د عبدالاحد کرزي ځوی او
د خير محمد خان لمسی دی په قوم پوپلزي دی
ميرمن يی زينت کرزي نوميری په ۱۹۵۷م کال
قندهار کی وزيريد په ۲۰۰۱م کال کې د امريکا
په مرسته د ملا محمد عمر څخه د افغانستان
حکومت تر لاسه کړ د دری کاله موقتي اداري
وروسته د انتخاباتو د لاری د افغانستان ولسمشر
وتاکل شو د موقتي اداري د کالونو سره د ديارلس
کاله واک وروسته په خپله خوښه حکومت
پرېښود او د د وروسته ډاکټر محمد اشرف غني د
انتخاباتو د لاری د افغانستان ولسمشر شو حامد
کرزي ژوندی دی او په کابل کې اوسيږي د
ولسمشر کيدو مخکې د جبهې د گوند کميشنري
سره يی ارتباط لرل شپږ وروڼه او يوه خور لري
يو ځوی او دوه لورگاني لري ميرويس ملالی او
هوسی نوميری د انتخاباتو ترسره کيدل نوی
اساسی قانون جوړول لويه جرگه راغونډتل
دموکراسی عامول افغانستان کې ښځو ته د زده
کړو زمینه برابرول په افغانستان کې د فابريکو

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

جوړول بهرنیو هیوادونو سره د سوداگریزو
اړیکو ټینګول او داسې نور ډیر کارونه ترسره
کړل خو په افغانستان کې یې جګړه ختمه نه کړه
امریکا او نور بهرنۍ ځواکونه افغانستان ته
راغلل چې د افغانانو د مخالفت سره مخ شو او په
افغانستان کې د طالبانو او بهرنیو هیوادونو تر
منځ جګړه ونښته حکومت د بهرنیو ځواکونو
ملاتړ وکړ

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

ولسمشر محمد اشرف غنی {بابا}
ولسمشر محمد اشرف غنی د شاه جهان خوي دی
په قوم احمدزی دی میرمن یی رولاغنی نومیری
په ۱۹۴۹م کال لوگر کې زیږیدلی دی پلار یی په
کابل کې د ترانسپورت شرکت درلود اشرف غنی
په ۲۰۱۴م کال د انتخاباتو له لاری د افغانستان
ولسمشر وټاکل شو خو د عبدالله عبدالله سره یی د
ملی یووالی حکومت جوړ کړ په ۲۰۱۹م کال بیا
ټاکنی وشوی او د د افغانستان واک تر لاسه کړ
تر اوسه ولسمشر دی د ولسمشر کیدو مخکی په
نړیوال بانک کی دنده درلوده او د مالیی وزیر هم
پاتی شوی د افغانستان لخوا د بین المللی مشری
ته هم نوماند و خو د بان کی مون څخه وروسته
شو د ملگرو ملتونو سره د سلاکار دنده یی هم
ترسره کړی نوموړی لیکوال هم دی او د ناکامو
دولتونو سمونه ،د عادلانه نظام لار په نوم کتابونه
یی لیکلی دی دینی زده کړی یی په کراچی کې
کړی دی یو خوی او یو لور لری چی طارق او
مریم نومیری بڼاغلی غنی وایی زه د امان الله
خان په تگ لاره هم د د په وخت کې افغانستان

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پوري د افغانستان د واکمنانو پيژندنه

زیات پرمختګ وکړ د امریکا او طالبانو تر منځ
د سولې تړون ترسره کیدل د اروپایي هیوادونو
سره سوداګریزې اړیکې ټینګول ایران ته د ریل
پټلۍ لاره جوړول اروپا ته د لاجوردو لار
جوړول د ډیورنډ په کرښه د پاکستان لخوا د
اغزن سیم تیرول د جګړې شدت او داسې نوری
ډیری پېښې ترسره شوی د سولې راوستلو لپاره
هڅې کله چې د مالیې وزیر و په ختیځه اسیا کې
تر ټولو تکړه د مالیې وزیر نومول شوی و د
نړۍ په مشهورو پوهنتونونو کې ښوونکی و د
کابل د پوهنتون مشر هم و

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنى {بابا} پورې د
افغانستان د واکمنانو پيژندنه

تيروتنې په لاندې ادرس راواستوي

safi.idris1234@gmail.com

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د
افغانستان د واکمنانو پیژندنه
مأخذونه

د افغانستان لنډ تاریخ

لیکوال: پوهاند عبد الحی حبیبی

د افغانستان په معاصر تاریخ یوه لنډه کتنه

لیکوال: کانديد اکاډميسين محمد ابراهيم عطايی

انټرنیټ

فارسی ویکیپدیا

پښتو ویکیپدیا

انګلیسي ویکیپدیا

لیکوال ادريس ساحل صافی

د احمد شاه {بابا} تر اشرف غنی {بابا} پورې د افغانستان د واکمنانو پیژندنه

د لیکوال لنډه پېژندنه

ادريس ساحل صافی دمحمد نظير صافی خوی او د اکرم جان صافی
لمسی دی په ۲۰۰۴م کال د کونړ ولایت اسعداباد ښار کې زیږیدلی دی
اصلي د کونړ ولایت وټه پور ولسوالي اوسیدونکې دی تر څلورم ټولګې
پورې یې په سلیم خان عالي لیسې کې زده کړې کړې د هغه وروسته
یې تر لسم ټولګې پورې زده کړې د شیخانو متوسطه ښوونځی کې کړې
او اوس د عمرخان عالي لیسې د دولسم ټولګی زده کوونکی دی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library